

Soạn văn lớp 6:

Bài Sọ Dừa

Bố cục:

- Đoạn 1 (Từ đầu ... *đặt tên cho nó là Sọ Dừa*): Sự ra đời của Sọ Dừa.
- Đoạn 2 (tiếp ... *phòng khi dùng đến*): Sọ Dừa cưới cô út, trở về hình dáng tuấn tú và thi đỗ trạng nguyên.
- Đoạn 3 (còn lại): Biến cố bị hãm hại và sự đoàn tụ vợ chồng.

Tóm tắt:

Có đôi vợ chồng nghèo phải đi ở cho nhà phú ông và hiếm muộn con cái. Một lần bà vợ uống nước trong cái vỏ dừa, về nhà có mang, sinh ra một đứa bé kì dị, không chân không tay, tròn như quả dừa. Toan vứt đi thì đứa bé cầu xin nên bà vợ không nỡ mà giữ đứa bé lại, đặt tên Sọ Dừa.

Lớn lên, Sọ Dừa thay mẹ chăn bò. Ba cô con gái nhà phú ông thay nhau đưa cơm cho Sọ Dừa. Hai cô chị kênh kiệu, chỉ có cô út đối đãi tử tế với Sọ Dừa.

Một ngày, cô út phát hiện vẻ đẹp con người Sọ Dừa, đem lòng thương yêu. Sọ Dừa nhờ mẹ hỏi cưới. Dù bị thách cưới cao, Sọ Dừa vẫn đáp ứng đầy đủ. Sọ Dừa trở về hình dáng một chàng trai tuấn tú đến đón cô út về làm vợ khiến hai cô lớn nhà phú ông vô cùng ghen tức.

Sọ Dừa thi đỗ Trạng nguyên được vua cử đi sứ. Trước khi đi, chàng đưa vợ một hòn đá lửa, một con dao và hai quả trứng gà để phòng tai họa. Sọ Dừa đi vắng, hai người chị hãm hại cô út, đẩy cô xuống biển nhằm cướp chồng em. Nhờ những đồ vật chồng đưa, cô út thoát chết, được chồng cứu trên đường đi sứ. Hai vợ chồng đoàn tụ. Hai cô chị xấu hổ bỏ nhà đi biệt xứ.

Đọc hiểu văn bản

Câu 1 (trang 54 sgk Ngữ Văn 6 Tập 1):

Sự ra đời khác thường của Sọ Dừa:

- Bà mẹ uống nước từ cái sọ dừa nên mang thai.
- Hình dạng ra đời kì lạ mà lại biết nói.

--> Đề cập đến những người đau khổ, thấp hèn trong xã hội xưa, vẻ ngoài xấu xí, nhân dân nhận thức sâu sắc về số phận và địa vị xã hội của mình.

Câu 2 (trang 54 sgk Ngữ Văn 6 Tập 1):

- Sự tài giỏi của Sọ Dừa: Chăn bò giỏi lại thổi sáo hay, tự tin, thông minh (đỗ trạng nguyên), có tài đoán trước sự việc.
- Hình dáng bên ngoài có thể xấu xí đối lập với phẩm chất thông minh, tài giỏi.

Câu 3 (trang 54 sgk Ngữ Văn 6 Tập 1):

- Cô út bằng lòng lấy Sọ Dừa vì tính tình hiền lành, tử tế, không phân biệt, xét đoán qua vẻ bề ngoài; cô nhận ra vẻ đẹp bên trong Sọ Dừa, tình yêu chân thành.
- Nhân vật cô út: Hiền lành, tử tế, thông minh, biết xử trí kịp thời để thoát nạn, là người đầy tình thương.

Câu 4 (trang 54 sgk Ngữ Văn 6 Tập 1): Mơ ước của người lao động:

- Mơ ước đổi đời: Sọ Dừa từ thân phận thấp kém, xấu xí trở thành trạng nguyên tuấn tú, hạnh phúc.
- Mơ ước về sự công bằng: Cái thiện chiến thắng cái ác.

Câu 5 (trang 54 sgk Ngữ Văn 6 Tập 1):

Ý nghĩa chính của truyện:

- Đề cao, ca ngợi giá trị bên trong của con người --> kinh nghiệm khi đánh giá con người: *Tốt gỗ hơn tốt nước sơn.*
- Đề cao lòng nhân ái.
- Khẳng định niềm tin vào chiến thắng cuối cùng của sự công bằng.

Luyện tập**Câu 1 (trang 54 sgk Ngữ Văn 6 Tập 1):**

Một số truyện giống Sọ Dừa: *Chàng Éch, Chàng Rùa, Láy chồng Dê, Nàng tiên khỉ, ...*